

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Gospin otok, Solin, 8. rujna 2017., 18.00 sati,
Jure BOGDAN, vojni ordinarij

Liturgijska čitanja: Mih 5, 1-4a; Rim 8, 28-30; Mt 1, 1-16.18-23

BEZ KOLIJEVKI NEMA BUDUĆNOSTI

Oče nadbiskupe

Braćo svećenici

Poštovani i dragi vjernici

1. Sve velike stvari započinju u malenome. Obično promatramo svijet očima odraslih: s političkog, ekonomskog ili nekog drugog gledišta. U tim našim prosudbama i procjenama glavni su čimbenici – odrasli i velika društvena gibanja. Međutim, današnji blagdan rođenja Marijina mijenja našu perspektivu, upravo onako kako rođenje djeteta mijenja supružnike, muža i ženu: oni postaju roditelji, otac i majka. Iz plodne ljubavi bračnoga para rađa se obitelj. Blagdan Male Gospe vodi nas do jedne posebne kolijevke, kolijevke Blažene Djevice Marije. Promatramo Mariju kao novorođenče okruženo ljubavlju svojih svetih roditelja Joakima i Ane. Zastanimo uz ovu kolijevku. Posvijestimo sebi da leži ovdje pred nama u kolijevci „ona koja ima roditi“ Spasitelja Mironosca. Bez one ljubavi i odgoja koje će Marija kao dijete i djevojka primiti od Joakima i Ane, nikada ne će biti one žene Marije koja će Bogu po anđelu izgovoriti svoj pristanak: *Neka mi bude po Tvojoj riječi!* Bez Male Gospe nema Velike Gospe.

Marija, Mala Gospa, nema nikakvih zasluga, ona je čisti dar. Prije devet mjeseci, 8. prosinca, u trenutku njezinoga začeca, Bog ju je ispunio obiljem svoje milosti. Slaveći Malu Gospu slavimo tu predivnu Božju milost koja se razlila nad Marijom od prvoga trenutka njezinoga života i koja danas, rođenjem, postaje vidljiva.

Božji naum spasenja, kojega možemo pratiti iz naraštaja u naraštaj, u onom dugom rodoslovlju od tri puta po 14 generacija, danas na osobit način postaje vidljiv i opipljiv u ovoj kolijevci. **Tako kolijevka postaje znak nade.** Marijina kolijevka upućuje nas na kolijevke naše djece. Doziva nam u pamet gdje se nalazi jezgra društva i zalog sretne budućnosti: ne u ekonomskim prognozama i političkim analizama, ne u velikim skupštinama i bučnim zaključcima, nego u obitelji, u plodnoj ljubavi muškarca i žene koji su nerazrješivo sjedinjeni u sakramentu braka. **Bez kolijevki nema budućnosti!**

2. *Je li naše društvo spremno primiti kolijevke u svoju sredinu?* Svaka država ima obvezu brinuti o svim svojim građanima tako i o odgoju djece. Poznati su mnogi sukobi u povijesti i europskih država između državnih vlasti i ustanova s jedne strane i obitelji i roditelja s druge strane obzirom na odgoj djece. I pravo je umijeće pronaći i uspostaviti ravnotežu na tome području. U našoj nedavnoj prošlosti država, vođena materijalističkim nazorom na svijet i totalitarnom ideologijom, pokušavala je kroz školu te druge odgojne i kulturne ustanove iskorijeniti mladež iz tisućljetne vjerske i kulturne baštine njihovih roditelja i predaka. Takva nastojanja, dakako, nisu urodila željenim rezultatima, ali su ostavila teške duhovne rane u narodu od kojih trpimo i danas. Crkva stalno želi bistrim pogledom Evanđelja doprinijeti općoj društvenoj obnovi kako bi naši međuljudski odnosi na svim razinama i naša budućnost bili obilježeni istinskim vrjednotama. To osobito vrijedi za područje školstva, obrazovanja i odgoja koje trebamo čuvati od ideološke zatrovanosti i otvoriti ga velikoj europskoj duhovnoj baštini.

Unatoč tome što individualizam i moralni relativizam pokušavaju nametnuti iskrivljenu sliku o čovjeku, Europa kao kulturno-povijesni prostor ne bi postojala bez kršćanskoga humanizma. Ljudska prava i demokracija, pravna država i

otvoreno društvo ne mogu opstati bez zaokruženoga kršćanskog pogleda na svijet. Kršćanska kultura plodonosno je povezala biblijski govor o čovjeku, grčku filozofsku misao i rimsko pravno uređenje. Kršćanstvo je oplemenilo životnu snagu i svježinu mladih germanskih, slavenskih i drugih naroda i tako stvorilo Europu. Nijedan europski narod, pa ni naš hrvatski, ne bi se mogao ponositi i dičiti ogromnim kulturnim blagom i baštinom da nije bio prosvijetljen svjetlom Kristove Radosne vijesti. Odvratanje od Kristovoga svjetla uzrok je mnogim dekadencama duha, nesigurnostima i krizama s kojima se današnja Europa suočava. **Iz problema ćemo izaći samo temeljitom duhovnom obnovom koja kreće od jezgre društva – a to je obitelj.** Kršćanski pogled na obitelj nije ideološko strančarenje, nego, baš suprotno, oslobađajuća širina koja je i mnogim nekršćanima poticaj za bolji odgoj svoje djece. O tome nam svjedoče i mnogi nekršćani u raznim državama, tako i u našoj domovini, koji traže da im djeca i mladi odrastaju u crkvenim obdaništima i katoličkim školama. Sve više nas ohrabruju da osnivamo katoličke odgojne ustanove, od dječjih vrtića do sveučilišta.

3. Papa Franjo je u apostolskoj pobudnici o ljubavi u obitelji *Amoris laetitia* (Radost ljubavi) progovorio i o djeci. U čitavoj raspravi o bračnim parovima koji se nalaze u kriznim situacijama možda nismo primijetili da su dva od sveukupno devet poglavlja pobudnice posvećena upravo djeci. Prateći odnos društva prema djeci po cijelom svijetu, Sveti je Otac zaključio da je itekako potrebno progovoriti o toj temi. Doziva nam u pamet što je jednom rekao sveti Ivan Pavao II.: **Obitelj je „put Crkve“¹.** Dakle, iznoseći katoličko viđenje o obitelji, roditeljstvu i odgoju djece, Crkva se dotiče područja koje nam je svima osobito na srcu.

---

¹ Usp. *Amoris laetitia* 69.

Obitelj je „mjesto u kojem se novi život ne samo rađa nego i prihvaća kao Božji dar“². No, ovdje je i prva rana koja se nanosi našim obiteljima. Nažalost, hrvatsko zakonodavstvo i sudstvo ne prepoznaju novozačeto dijete kao dragocjeni dar koji je potreban posebne zaštite, nego ga svode na genetski materijal bez temeljnih ljudskih prava, bez prava na život. U nekom čudnom preračunavanju umanjuje se dostojanstvo nerođenih. Umjesto da se štiti one najslabije, nemilice ih se gazi. Toliki embriji su zamrznuti i otuđeni svojoj naravnoj okolini. Postali su trgovačka roba. I ne samo to! U našoj domovini Hrvatskoj provode se i dalje ubojstva nerođene djece. Hrvatski zavod za javno zdravstvo objavio je prošle godine podatke u ediciji „*Pobačaji u zdravstvenim ustanovama u Hrvatskoj 2015. godine*“ da je od 2000. do 2015. godine u Hrvatskoj bilo 158.121 pobačaj. Od ovih legalno induciranih pobačaja bilo je 95.415³. Čitav jedan grad nevino ubijenih! Svaki namjerno izazvani pobačaj je u nebo vapijući grijeh, zločin za koji će počinitelji odgovarati pred Bogom. Ovdje prije svega mislim na osobe koje provode pobačaj i na njemu zarađuju, i na zakonodavnu i sudsku vlast koja im to omogućuje. Što se pak tiče žena i djevojaka u kriznim situacijama: njima treba pomoći da svoje dijete u miru rode. Treba stvoriti društvene okolnosti u kojima će one i njihovo dijete biti prihvaćeni. Često se od strane okoline vrši takav pritisak na trudnice da ih se doslovno tjera u pobačaj. To je sotonski. Žena koja je počinila pobačaj ostaje ponajčešće sama. Državni zakon joj govori da je ostvarila „pravo na svoje tijelo“, a zapravo je ostavljena s dubokom ranom u srcu koja je i desetljećima progoni i doživotno ostavlja duboki trag na duši. *Tko može iscijeliti tu ranu? Država? Psiholozi?* Ne, jedino Isus Krist u sakramentu

---

² *Amoris laetitia* 166.

³ Vidi Željka Draušnik i Zdenka Lesjak, Izvješće za 2015., Pobačaji u zdravstvenim ustanovama u Hrvatskoj 2015. godine, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2016., Tabela 1. *Ukupan broj pobačaja, broj spontanih, legalno induciranih te ostalih pobačaja u zdravstvenim ustanovama Republike Hrvatske u razdoblju od 2000. do 2015. godine*, str. 7.

pomirenja, u sakramentu svete ispovijedi. Poštovane djevojke i majke, ne bojte se otkriti sve svoje rane i grijehе Kristu, Liječniku i Spasitelju vaših duša! Ne bojte se zatražiti savjet, pomoć i zaštitu u Crkvi, kada vas okolina želi natjerati na pobačaj!

Ovdje želim ponoviti osobnu riječ poticaja i ohrabrenja koju je papa uputio svakoj ženi koja je trudna: „**Budi sretna i ne dopusti da ti išta oduzme duboku radost majčinstva. To dijete zaslužuje tvoju sreću. Ne dopusti da strahovi, brige, tuđi komentari ili problemi ugase tvoju radost što Bog putem tebe donosi novi život na svijet. (...) Trudi se zadržati radostan zanos usred svih svojih briga i problema, i moli Gospodina da čuva tvoju radost kako bi ju ti mogla prenijeti svome djetetu.**“⁴ Braćo i sestre, prihvatimo djecu kao Božji dar, kao Božji blagoslov. „Važno je i prevažno da dijete osjeti da je željeno. (...) Dijete je ljudsko biće, urešeno neizmjernom vrijednošću, i nikada se ne može upotrijebiti za vlastitu korist. (...) Dijete se voli jer je dijete, ne zato što je lijepo ili zato što je ovo ili ono; ne, nego zato što je dijete!“⁵

4. Obitelj je prostor gdje će dijete rasti i razvijati se kako bi jednoga dana moglo preuzeti odgovornost za vlastiti život. Obitelj nije izolirana jedinica, nego dom koji je otvoren i za širu obitelj, za rođake, prijatelje i susjede. „**Na taj način obitelj postaje mjesto integracije osobe s društvom i točka spajanja javnoga i privatnoga.**“⁶ Sav kasniji odgoj u vrtiću, školi i društvu oslanja se na ono što je dijete primilo u obitelji. U obitelji dijete prima prvi pogled na svijet koji ga okružuje. U tom smislu papa Franjo upozorava: „Ne može se imati obitelj bez snova. Kad

---

⁴ *Amoris laetitia* 171.

⁵ *Amoris laetitia* 170.

⁶ *Amoris laetitia* 181.

obitelj izgubi sposobnost da sanja, djeca ne rastu ni ljubav ne raste, život kopni i gasi se.“⁷

Ima li naše hrvatsko društvo svoj san? Ima li svoju viziju budućnosti? U vrijeme Domovinskoga rata imali smo svoj san o slobodnoj Hrvatskoj u kojoj će vladati pravednost, mir i blagostanje. Taj san nije iluzija. Postaje stvarnost u svakom našem djetetu kojega s ljubavlju prihvaćamo i odgajamo. Kolijevka u obiteljskom domu jamstvo je budućnosti našega naroda!

Dragi roditelji, o vama ovisi kakav ćete pogled na svijet prenijeti svojoj djeci. *Hoće li to biti beskrupulozna jurnjava za zaradom i odlazak u inozemstvo?* Ne! Neka to bude cjelovit pristup našoj stvarnosti koji prepoznaje probleme i izazove ali se ne prepušta beznađu i malodušnosti!

Vjera u Isusa Krista omogućuje cjelovit pristup našoj ljudskoj egzistenciji. Kad živimo iz vjere, onda ćemo znati ispravno spojiti opravdanu brigu za materijalno dobro naše djece s neophodnom brigom za njihovo duhovno sazrijevanje. Vjera stvara u nama ravnotežu. Nošeni vjerom ne ćemo klonuti pred svjetovnim brigama niti ćemo se zatvoriti u neki imaginarni svijet. Vjera nas uči „strpljivom realizmu“⁸. To je upravo ono što roditelji trebaju prenijeti svojoj djeci, ne toliko riječima, koliko svojim svakodnevnim primjerom.

Dragi roditelji, taj vam zadatak nitko ne može i ne smije uzeti. Škola može i mora pomoći roditeljima ali ih ne može nadomjestiti. Sveti Otac podsjeća: „Premda se roditelji trebaju osloniti na školu kako bi ona osigurala temeljnu naobrazbu njihove djece, nikada ne smiju u potpunosti povjeriti moralni odgoj svoje djece drugima. Afektivni i etički razvoj osobe zahtijeva jedno temeljno iskustvo, a to je da se mogu pouzdati u svoje roditelje. (...) Roditelji su, svojom ljubavlju i primjerom,

---

⁷ *Amoris laetitia* 169.

⁸ *Amoris laetitia* 271.

dužni djeci uliti povjerenje i probuditi u njima poštovanje i ljubav.“⁹

5. Današnji tehnološki napredak, osobito sveprisutni mobilni uređaji i internet stavljaju roditelje i odgojitelje pred nove izazove. Preko elektroničkih medija, virtualnim putem, u naše domove ulaze osobe i sadržaji koje nikada ne bismo pustili u kuću da realno pokucaju na naša vrata. Dragi roditelji, treba se dobro i redovito pitati gdje su vaša djeca, tko su ti koji im pružaju zabavu i s kojima provode svoje slobodno vrijeme¹⁰. Gdje je moje dijete „u egzistencijalnom smislu, gdje se nalazi sa stajališta svojih uvjerenja, ciljeva, želja i životnih planova? (...) Gdje je stvarno njegova duša, znam li to? I prije svega: želim li to znati?“¹¹. „Kad je za vrijeme objeda svatko prignut nad svoj mobilni uređaj“, onda upadamo u „tehnološki autizam“¹². Na taj način svoju djecu izlažemo „manipulacijama onih koji bi htjeli prodrijeti u njihov intimni svijet vođeni egoističnim interesima“¹³.

Unatoč tim izazovima i prijetnjama, obitelj je pozvana postati „područje primarne socijalizacije“, to jest „prvo mjesto gdje se uči odnositi prema drugima, slušati i dijeliti, biti strpljiv i pokazati poštovanje, jedan drugom pomagati i učiti se suživotu. (...) U obitelji se uči blizini, brizi i poštivanju drugih. Tu se razbija prvi krug pogubne zaokupljenosti samim sobom i spoznajemo da živimo zajedno s drugima.“¹⁴ Tada ćemo se ispravno odnositi prema drugome kojeg susrećemo licem u lice i prema drugome kojeg susrećemo virtualno preko interneta i društvenih mreža.

---

⁹ *Amoris laetitia* 263.

¹⁰ Usp. *Amoris laetitia* 260.

¹¹ *Amoris laetitia* 261.

¹² *Amoris laetitia* 278.

¹³ *Amoris laetitia* 278.

¹⁴ *Amoris laetitia* 276.

6. Dragi roditelji! Vi nosite prvu i temeljnu odgovornost za svoju djecu, a Crkva vas pomaže i prati da mogete u svjetlu Evandjelja što bolje ljubiti i odgajati svoju djecu. Kada su Joakim i Ana primili svoju malu Mariju u obiteljskom domu u Nazaretu, nisu još ni slutili kakva divna djela Bog želi izvesti preko njihovoga djeteta. Bog poziva i nas da budemo aktivni sudionici Njegovoga spasenjskog plana jer On „u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani“ (*Rim 8, 28*). Ne možemo preko noći promijeniti društvo u kojem živimo, ali možemo promijeniti sebe, svoju obitelj. Od svoga obiteljskog doma možemo učiniti Nazaret, Crkvu u malome, i tako udariti temelj za preobrazbu ovoga svijeta i dolazak Božjega kraljevstva. Jer sve velike stvari započinju u malenome.

7. Bez kolijevki nema budućnosti! U srpnju ove godine pobudio je veliko zanimanje u Francuskoj i u ostalim europskim zemljama intervent nadbiskupa u Strasbourgu msgr.-a Luc-a Ravel-a. „Islam će rođenjima (kolijevkama) zauzeti Europu“ rekao je nadbiskup¹⁵. „Pobačaj nije samo dopušten nego ga se promiče“- ustvrdio je. Od 1975. do danas u Francuskoj je učinjeno oko osam milijuna pobačaja. Na 800.000 tisuća godišnje rođenih u Francuskoj, svake se godine izvrši oko 220.000 pobačaja. I potom je nastavio msgr. Ravel: „Vjerni muslimani su dobro svjesni činjenice da je njihova plodnost takova koju danas nazivaju ... „Grand Remplacement“ („velika zamjena“) i oni tvrde vrlo odlučno i jasno da će sve ovo biti njihovo“.

„Narod me ovaj časti usnama a srce mu je daleko od mene“ rekao je Izaija u Starome Zavjetu a Isus je to osobito podcrtao i na to upozorio. Mi, braćo i sestre, za muslimanske

---

¹⁵ L'arcivescovo di Strasbourgo evoca il 'sorpasso' dell'islam in Francia. „L'islam prenderà l'Europa con le nascite“, 18 luglio 2017 by Providentianet.

vjernike kažemo da su inovjerci. Ali moramo priznati da su oni otvorenosću životu, poštivanjem djece daleko ispred mnogih kršćana u Europi. Djeca su za njih Božji blagoslov. Zemlja pripada onome tko po njoj hoda. Tko poštuje život taj ima budućnost! Bez kolijevki nema života, nema budućnosti! Ako nam je stalo do zemaljske Domovine, ako nam je stalo do kršćanske budućnosti naših prostora, ako nam je stalo do Crkve Kristove, ako nam je stalo do spasenja vlastite duše, obratimo se, vjerujmo i živimo po Evandjelju, ne samo deklarativno usnama, nego stvarno, moralno, životno. To je zalog naše budućnosti. Bez kolijevki nema života. Amen.